

da je ona pri meni v gosteh, — je zadovolj-
l.

denič je izjavil, da se je ranil po nesreči; snal da je revolver, ki se je pri tem nenadoma sprožil. Sodeč po navedenih, bi se dalo sklepati, da je hotel Probst izvršiti samomor, kar je tudi bolj verjetno, daširavno mladenič trdovratno vztraja pri svoji prvi trditvi.

Ranjenec je bil sprejet v nevarnem stanju v kirurški oddelki.

Razne nesreče. Na dvorišču hiše št. 12 v ul. Cologna, kjer stanuje, je večer popoldne 75-letna zasednica Magdalena Kurek padla tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo v stegno. Nesrečna stanka je dobila prvo pomoč od zdravniškega rešilca, nato je bila prepeljana v mestno bolnišnico.

Sinoči okoli 18. je neki avtomobil, ki ga je vodil 30-letni sofer Alojzij Pavšani, stanujoč v ul. XXX. Oktobra št. 17, podrl na Corso V. E. III. in sicer pred trgovino Weiss, 12-letnega Renata Cernigoi, stanujočega v ul. P. Besenghi št. 19. Kljub temu da je avtomobil vozil zelo počasi, je dečko zadobil precej hude poškodbe; pobil se je po nogah in si tudi zlomil levo ključnico. Dobil je prvo pomoč v mestni bolnišnici, nakar je bil na željo matere, ki je dečka spremljala, prepeljan dom.

Blazenci, ki je ponujal zastupljeno vino. Sinoči okoli 20. ure je neki uslužbenec mestne planarne, idoč mimo pokopališča pri Sv. Ani, zapazil po delavski oblečenega moža, ki je čepel pod obzidjem pokopališča, držeč v eni roki steklenico, v drugi pa kozarec. Komaj je neznanec uzel uslužbenca, mu je ponudil kozarec vina. Uslužbenec je presenečen vzel kozarec ter iz radovednosti povohal vino. Smrdelo je po karbolni kislini. Neznanec se je čudno rešal ter ga venomer vpraševal, zakaj ne pije. Mesto odgovora, je uslužbenec, pri devsi, da ima opraviti s človekom, ki ni pri zdravi pameti, iztrgal možu iz rok steklenico ter poklical nekega mestnega stražnika. Ta je poskbel, da je prišel na lice mesta zdravniškega rešilca, ki je dal blazneža prepeljati v opazovalnico. Nesrečnik je bil spoznan za 52-letnega tekača Julija Kapretez, stanujočega v ulici XX. Settembre št. 100.

Iz tržaške pokrajine

Godbeno društvo iz Nabrežne vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 5. aprila t. l. ob 14. uri v obrtni soli v Nabrežini. Dnevni red: Pozdrav predsednika, poročilo tajnika, poročilo blaginjskega, volitev odbora, razno. Za obilno udeležbo se uljudno priporoča — odbor.

Iz Posojane (Izizvanje in nasilja). Trdno smo bili uverjeni, da so časi, ko je bilo dovoljeno vsakega možga človeka pretepati in psovati, minili. Motili smo se.

Ze par dni razgrajajo po našem mestu osebe, po večini nam nepoznane, kričijo po cestah, psujejo s sciavi ter razgrajajo, kjer le morejo. Ne zadovoljujejo se samo z grozjenjani in vpijem. Zadnje nedeljo so pričeli tudi pretepati. Dne 25. t. m., ko so se vračali gostje okrog 1 ure po polnoči iz hotela „Jama“, so jih ustavili njim nepoznani obrazi ter zahtevali od posameznikov, da se legitimirajo. Pri tem pa so pričeli še s koli pretepati in srecen tisti, kdor jim je ušel.

Vprašamo oblastva: Ali Vam ni znano, kaj se godi ter ali ni Vaša dolžnost, to da preprečite? V nasprotnem si bomo morali misliti da jim ravno tisti, kateri so posvajali, d skrbijo za mir in red in osebno varnost, dajejo potuho. — Domačini.

Vesti z Goriškega

ZVEZA PROSVETNIH DRUŠTEV

Predavanje v St. Petru pri Gorici. Danes, 29. t. m., bo v „Mladini“ predavanje. Predava g. inženir Podgoričnik o živinoreji. Dana nam bo torej ugodna prilika, da slišimo mnenje in izvajanja strokovnjaka na tem polju in da na ta način izpolnimo znanje iz živinoreje. Predavanje se začne ob 11. uri v društveni dvorani (gostilna g. Cernica). Udeležba naj bo čim številnejša!

Iz St. Petra. V nedeljo, 5. aprila, priredi izobraževalno društvo „Mladina“ v dvorani g. Cernice Finžgarjevo dramo „Veriga“ v treh dejanjih. Vabi se cenj. občinstvo, da se seznanj s tem krasnim delom, ki kaže v drastični luči razvade našega ljudstva.

Temburško in pevsko društvo „Svoboda“ v Renčah priredi na velikonočni ponedeljek znamenito Nušičevo komedijo v treh dejanjih „Narodni poslanec“. To igro so uvrstili kritiki med najboljše komedije, ki jih premore naša dramatična literatura.

Iz Vogrškega. Bralno in kmetijsko društvo „Lijah“ je imelo na praznik, dne 25. t. m. svoj redni občni zbor, ki pomeni obnovo društvenega dela po poldrugoletnem spanju. Znanje prepovedi društvenega dela so tudi naše društvo potisnile v brezdelež nad poldrugim letom. Hudo je to delo našim stremetjem občanom, če se spomnimo, da je naše društvo v dobrih dveh letih priredilo pet večjih prireditvev ter je imelo lastno gostilno z letnim prometom okrog 120 tisoč lir.

Občni zbor je potekel prav živahno. Le žal, da mladina ni bila skoro nič udeležena — v premoru v društvenem delu se je pač deloma že zaokrenila k manjvredni zaposlitvi. Razveseljivo je, da pevske vaje kažejo že čisto drugo sliko.

Odpisalec Zveze prosvetnih društev nam je očrtal ne delo in pomen ter razjasnil novi „društveni zakon“. Dotaknil se je raznih prosvetnih vprašanj, med katerimi je posebno te lovadno vzbudilo živahno razpravo, v kateri se je videlo, da naši možje pravilno pakujejo pomen izobrazbe za zdravje ter za splošno izobrazbo.

Odbor je ostal v glavnem neizpremenjen, kar kaže, da so pravi možje na teh mestih. Posebno pri neki stvari so naši možje pokazali globoko umevanje svoje naloge, ker so se odločili, da posvetijo največjo pozornost mladini. Sklenili so, da samo z ozirom nanje znižajo razmero visoko članarino ter se posvetijo v prvi vrsti nalogi, da jo pridobijo za društveno delo. To je prava pot! — če so od zrelejših mož le najuvednejši v društvu, moramo skrbeti za mladino, da bo vsa notri, da mu postane duševna potreba, — drugi dom. — Naš novi nadarjeni pevovodja, ki se je z mladostnim ognjem že lotil svoje naloge, bo v veliki meri pripomogel k dosegi društvenih ciljev.

Tudi na drugem polju se nam obeta razmah. Naša občina misli na lastni občinski dom. Naši uvidenci možje mislijo pri tem tudi na dvorano, ki bi na mah odpravila toliko oviro razmahu našega društvenega — izobraževalnega dela.

Iz Gorice. V ponedeljek, 30. t. m. ob 8.30 zvečer se vrši sejo osrednjega odbora goriških društev Zveze prosvetnih društev. Pričakovati je, da bo radi važnosti predmeta, o katerem se bo razpravljalo, udeležba polnoštevna.

Komen. Za danes napovedano predavanje o temeljih ljudske vzgoje in izobrazbe se preloži radi tehničnih ovir na prihodnjo nedeljo.

Znaten prispevek goriške trgovsko-obrtnice zbornice. Goriška trgovsko-obrtna zbornica je določila znesek 25.000 lir kot podporo za otroško zdravilišče, ki se ima zgraditi na trnovski planoti v proslavo in spomin petindvajsetletnice kraljevega vladanja in znesek 5000 lir za postavitev spomenika padlim Goričanom.

Predsednik goriške novinarske zveze pred sodiščem. V četrtek se je vršila pred goriško okrajno sodnijo kazenska obravnava radi dogodka, ki se je odigral dne 19. januarja t. l. v hotelu „Bologna“, kjer je nekdanji konzul goriškega fašizma g. Italo Heiland dejansko napadel predsednika goriške novinarske zveze g. Ego Cunte. Po tem dogodku sta oba prizadeta vložila na goriško sodnijo vsak svojo kazensko ovadbo, radi katerih se je v četrtek vršila obravnava. G. Cunte, katerega je zagovarjal odv. Vinci, je bil oproščen, medtem ko je bil g. Heiland, katerega je zagovarjal dr. Trevisan, pogojno obsojen na 16 dni zapora, 150 lir kazni in 200 lir pravnih stroškov. Ker sta oba prizadeta dobro znana v goriški javnosti, je vladalo za četrtkovno obravnavo in njen izid veliko zanimanje.

Za povdigi sadjereje. V prostorih goriške trgovsko-obrtnice se je vršil sestanek sadjerejev in izvoznicarjev sedanj, na katerem se je razpravljalo o povzdigu sadjereje na Goriškem.

Solski skrbnik prof. Reina na Goriškem. Kot smo že poročali, se je mudil v ravno kar minulem tednu v Gorici tržaški solski skrbnik prof. Reina, ki je obiskal goriške mestne sole. Kot smo naknadno zvedeli, je prof. Reina ob tej priliki obiskal tudi mnoge šole v goriški okolici in sicer v Biljah, Cernicah, Dornbergu, Ločniku, Podgori, Renčah, Solkanu, St. Petru, Oseku, Prvačini, Šempasu in v Vrtojbi. V Renčah je g. skrbnik prisostvoval veselici, katero je priredila v sredo tamkajšnja solska mladina. Vsega skupaj se je mudil na Goriškem dva dni.

Sportna prireditve „Jadrani“ v Vrtojbi. Kakor je bilo že naznanjeno pred par dnevi v „Edinosti“, priredi S. K. „Jadrani“ v Vrtojbi na letošnji velikonočni ponedeljek veliko sportno slavnost združeno z javno kolesarsko dirko za prvenstvo Goriške. Istočasno bo ta dirka tudi otvoritvena dirka za krasno kupo S. K. „Jadrani“ v Vrtojbi.

Dirka se bo vršila na približno 80 km dolgi progi Vrtojba, St. Andrej, Sovodnje, Zagorci, Ronki, Tržič, Devin, Nabrežina, Komen, Rihemberk, Dornberg, Prvačina, St. Peter, Vrtojba. — Kupa je namenjena društvom in so ji lahko prirobo samo društva; posamezni dirkači si je ne morejo pridobiti.

Pravico se udeležiti dirke imajo v prvi vrsti vsi člani slovenskih sportnih društev, potem pa tudi posamezni nevpisani dirkači, ki lahko dirkajo za nagrade, pri kupi pa ne pridejo v poštev. — Razen kupa, ki je izstavljena prvi za to dirko, so dirkačem zmagovalcem zagotovljena lepa darila, ki bodo še pred dirko izložena skupaj s kupo v ogled.

Natančnejši pogoji za dirko, kupo in drugo objavljeni v eni prihodnjih števil. Vpise za dirko sprejema S. K. „Jadrani“ v Vrtojbi in društveni predsednik g. Frančiškin Hilarij, Gorica, Via Cappuccini 12. — Vpisovanje se zaključi v soboto, 11. aprila ob 12. uri. Razen te dirke je na sporedu še več drugih tekem. Po končanem sportnem sporedu se bo vršila velika javna prosta zabava.

Idrija. Na Marijin praznik so se zbrali na vabilo občinskega komisarja g. Ingellellija v občinski sejni dvorani zastopniki vseh tukajšnjih uradov in korporacij k sestanku, na katerem naj bi se razpravljalo o nadaljnjem delovanju za dostojno proslavitev petindvajsetletnice vladanja kralja Viktorja Emanuela III. Izvolil se je častni in izvrševalni odbor, ki naj prevzame nadaljno delo. Če bi se iz prispevkov nabranih v ta namen napravilo tudi nekaj koristnega in trajnega, bi bila to po našem mnenju najlepša proslava.

Črni vrh nad Idrijo. V naši vasi letos zelo razsajajo nalezljive bolezni, sklerotica in davica. Ker je bilo toliko slučajev med otroci, se je moralo že večkrat prenehati s šolskim poukom. Pred tremi tedni se je šola zopet otvorila. Ker so se vnovič pojavili slučajji imenovanih bolezni, pa se je morala šola zopet zatvoriti. Nič boljše ni v tem oziru tudi v bližnjem Zadolgu. Bilo je tudi veliko smrtnih slučajev. Ker imamo le dva zdravniška, ki se nahajata v Idriji, tudi zdravniške pomoči zelo pogrešamo. V prometnem oziru smo tudi zelo na slabem. Lansko leto smo imeli avtomobilno zvezo Idrija-Trst, letos še tega ni. Morebiti se bo otvorila pozneje. Med vojno se je gradila železnica Logatec-Ajdovščina, katere proga bi bila speljana tudi mimo naše vasi. Delo je lepo napredovalo in je bila proga že dograjena do bližnjega Godoviča; od tam proti naši vasi pa so se delali predori proti koncu vojne pa je bilo delo ustavljeno. Ker so se državne meje, ko je Italija zapustila Logatec, spremenile, je težko upati da bi zadeva zopet oživela.

Znanost in umetnost

ZVEZA NARODOV

Skozi stoletja se išče način kako priti do večnega miru ali vsaj omejiti grozoto vojne na minimum. A ne najde se. Dan za dnevom se države oborožujejo, vojna tehnika, strupeni plini se spopolnjujejo od dne do dne. Vsaka država se hoče zavarovati na zunaj in znotraj. Miljarde narodnega premoženja izginjajo v žre la nenasitnih topov, oklopnice in zrakoplovi se množijo od dne do dne, tako da danes lahko trdimo, da je svet po vojni bolj oborožen kot med vojno. A vse to samo v obrambo državnih interesov in v podkrepitev imperijalističnih tendenc gotovih narodov.

Ze stari narodi so poznali grozoto vojne in njenih posledic. Poizkušali so sva sredstva ki bi zamogla ustaviti to brezmislno divjanje narodov. A tudi njim ni uspelo. Ze v srednjem veku so se pojavili ljudje, ki so z vso vsmo pobijali vojno in se ogrevali za idejo zveze narodov. Med njimi francoski jurist Peter Dubois, ki nam v svoji knjigi „De recuperatione terrae sanctae“ v letu 1305, katera obenem velja kot najstarejši dokument te ideje, podaja načrt nove države oziroma zveze držav, v kateri bi bila vsaka

vojna izključena in vsi mednarodni konflikti razjasnjeni in poravnani potom mednarodnega razsodišča. Leta 1462, se je pojavil slavni češki kralj Podjebrad z isto idejo. Leta 1623 je Emerih Crucée z načrtom „Svetovne unije“ začrtal pot do zblizanja med narodi. V istem smislu je deloval nemški filozof Kant s svojim delom „Večni mir“. Kot najmodernejši zastopnik ideje pobratimstva med narodi velja bivši predsednik Amerikanskih Zedinjenih držav Woodrow Wilson, pacifist in človekoljub, kateri je hotel pokazati državnikom pravo pot do mira. Ta ideja se danes imenuje po njem wilsonizem in on velja kot ustanovitelj Društva narodov. Ali vse te njegove ideje je moderna diplomacija poteptala, tudi one, katere so bile dobre in izvedljive. Narodi so zopet izročeni usodi, ki jim jo črta moderna diplomacija in imperijalizem narodov.

Danes imamo zvezo narodov. Na prvi pogled se človeku zdi, da je ta zveza le zveza privilegiranih zmagovalcev v svetovni vojni, kar tudi skoro odgovarja resnici. V to zvezo pa so vložene tudi nekatere premagane države, katere so zato prosile oziroma, ki so se obvezale natančno izpolnjevati določbe mirovnih pogodb. Zveza obstoji, a ne taka kot si jo žele široke plasti človeštva. Ako natančno premostimo ustavo; cilje in delo te zveze, pridemo do zaključka, da taka zveza mora obstojati le kot ideal ne pa kot institucija, katere naj uduši vojno. Sedanja grupacija držav je postavljena na popolnoma labilno bazo. O tem nam priča brežstevilne konference, izmed katerih je le malokatera razjasnila in zboljšala položaj vojne Evrope. Skoro vsaka teh konferenc je še poostрила evropsko krizo.

Ustava zveze narodov sloni na bratstvu, enakosti in svobodi vseh narodov malih in velikih, zmagovalcev in premagancev. Vsi narodi naj bi bili zastopani pred svetovnim razsodiščem, prepripi se imajo končno veljavno rešiti pred razsodiščem kot najvišji instanci Zveze.

(Dalje na IV. strani)

Mali oglasi

ZENITNA PONUDBA. Mladenec, star 28 let, s precejšnjo doto, želi znanja z gospodino od 20—25 let, ki ima trgovino ali gostilno. Prednost imajo hčerke — edince. Ponudbe pod šifro „Naprednost“ na goriško upravo „Edinosti“ (Carducci 7). 431

POSESTVO v Jugoslaviji (v Bosni) prodam ali dam v najem. Via Brolletto 181. Stanovanje takoj na razpolago. 432

BIK, simodolec, 15 mesev star, se prod. Dekleva-Zagar, pošta Košana. 433

GOSPODICNA, večša knjigovodstva, stroje-pisja, korespondence, italijanske, eventualno nemščine, išče službe. Ponudbe pod „Uradnica“ na upravništvo. 427

EGIPTOVSKI grafolog, ki razlaga preteklost in bodočnost, se je preselil v via Mazzini 24, II. 434

SREČO, preteklost in bodočnost življenja pove kiromat v via Pietà 12, vrata 6. 435

HISA, dve sobi, kuhinja, velik vrt, prosto stanovanje se prod. Chiadino in monte 148 436

HLAPEC in dekla, pridna, se išče za kmetijo. Toroš, Via Commerciale 272. Pano-rama. 437

MIZAR s kapitalom 5—6 tisoč lir se išče kot drug. Ponudbe pod „Dobitek“ na upravništvo. 438

MODISTKA SLOVENKA se priporoča cenjenim damam v mestu in okolici Gorice. Via Carducci 8, I. 439

KROJASKO DELAVNICO priporoča cenj. občinstvu lastnik Ant. Jug, krojaški mojster, via Udine 65. 434

FOTOGRAFSKEGA pomočnika in vajernca sprejme foto „Helios“, Idrija. 390

17 LETEN mladenič želi vstopiti kot učenec v trgovino. Naslov pri upravništvu. 395

SADNA DREVESCA murve, cepljene slive, ameriške breskve, divje biče, po značilni cenah. Odlikovana trdnica in drevesnica. Božidar Blažica, Sv. Peter pri Gorici. 404

VINOGRAD, s krasnim razgledom, velikim kamolomolom, pri dveh poteh in vodovodu. 2 minuti od železniške postaje, se prod. Naslov pri upravništvu. 393

SEMENSKI krompir „Ida“, „Kamnik“ L 100 kvintal. Kmetijsko trgovsko društvo, Via Raffineria 4. 400

ZABNICE, angleške ključavnice, ključi, mizarstvo in mehanično orodje itd. Zaloge železnine, Via Filzi 17. 422

BABICA, diplomirana, govori slovensko, sprejema dnevno noseče. Konsultacije o nosečnosti. Najstrožja tajnost. Via Bosco 10, I. 424

15-LETEN deček želi dobiti mesto vajernca v trgovini. Naslov pri upravništvu. 429

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vreč ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 51

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost z jamčeno. Slavec. Via Giulia 29. 64

BRIVSKI pomočnik se sprejme takoj. Piskac, Opčine 289. 420

Naša zavarovalnica

„UNION“

Je največja svetovna zavarovalnica
Delniški kapital Fr. 20 milijonov, zav.
kapital v veljavi čez 70 milijard Fr.
Ustanovljena 1828.

Generalni zastopnik

AVGST RAVNIK - GORICA

Via Barzellini št. 2, I. 43

— Zastopniki se še sprejemajo. —

Pomladanske

ponudbe

VOLNENO BLAGO

Blago, škotsko, volneno 80 cm.	14.—	Gabardine, iz najfinejših volne, v mod. barvah 140 cm.	78.—
Blago, šk. voln. 140 cm.	18. 28. 29.—	Armar, volnen, 130 cm, v izbranih barvah	36.—
Podolavka, volnena, dvojna visokost v enotnih barvah	18.—	Ottoman, volnen, 130 cm, v vseh barvah	40.—
Podolavka, volnena, 150 cm moda in črna	30.—	Ottoman, najfinejša vrsta, za tailleur, 140 cm vis.	65.—
Gabardine, volnen, dvojna visokost, v raznih barvah	22.—	Matlase, volnen, 130 cm, v naj-novejših barvah	42.—
Gabardine, volnen, 125 cm v vseh barvah	32.—	Covercoat, volnen, za plašče, 130 cm.	48.—
Gabardine, volnen, debel, za plašče 130 cm.	45.—	Covercoat, volnen, za plašče na-sličen, 140 cm	52.—

Bogata izbira črtanega in kockanega blaga zadnje mode 150 cm. po L 58— kakor tudi najfinejšega blaga.

SVILENINE

Platno, svilen, 80 cm	16.—	Georgette, svila, fantazija 100 cm.	28.—
Shantung, svilen	18.—	Foulard, svila, fantazija, 100 cm.	28.—
Platno, svilen, za moške srajce	18.—	Crêpe, de Chine, fantazija, 95 cm.	35.—
Platno, svilen, fantazija, 80 cm	20.—	Crêpe, marocain, svila fantazija 100 cm.	42.—
Alpacas, škotska svila, zadnja moda, 80 cm	22.—	Crêpe, svilen, v vseh barvah 98 cm.	38.—
Eponges, škotski, zadnja moda 80 cm.	25.—	Ottoman, svila za plašče 98 cm.	55.—

Velika zaloge svilenih podvjak od L 18— naprej.

Ženski izdelki

Plašči, covercoat	165.—
Plašči, iz kockanega blaga, fant. pomladanski, jako elegantni	295.—
Tailleur, volnen, fant zija	195.—
Princesse, volnen, fant zija	175.—
Casques, svilen, zadnja novost	175.—
Joje, tricot, v veliki izbiri	90.—
Blouses, volnene, svilene, reklamni tip	24.—

Velika izbira plaščev iz črne svile, zadnje novosti.

Nogavice

Nogavice, ženske, trpežne	L 2.80
Nogavice, ženske, mušlin, prozorne	6.20
Nogavice, mušlin, prozorne posebna znamka	7.40
Nogavice, svilene, najfinejša zadnja moda	8.90
Nogavice, iz sukanca, jako prozorne	8.90
Nogavice, Chemnitz, posebna vrsta	14.—
Nogavice, chiffon Iluzija	19.—

Navedeni tipi v vseh stopnjah barv.

Modne potr. za moške

Srajce, barvane, z 2 ovratnikoma, moderne risbe	L 26.50
Srajce, bele z oprsem plaket	26.50
Ovratnice, svilene, moderne barve	7.50
Naramnice, iz sukanca, koščene	8.50
Nogavice, iz sukanca, enotne barve	3.30
Nogavice, iz sukanca, moderno črtane	6.50
Ovratniki, melki, plaket, naj-finejši	2.20

Izdelki za otroke

Predpasniki, vezeni, (Fortunello)	L 6.80
Oblečice, platnene, vezene	11.80
Oblečice, panams, vezene, naj-finejše	19.50
Bajaco, platneni, vezeni	14.20
Bajaco, tricot	12.—
Čepce, svilene 3-80, 5—, 8-50 in	11.—

Velikanska izbira potrebščin za novorojenčke.

Zavese itd. Velika izbira

Stores, calicot, mušlin, etamin, srednjeveško platno, tulles barvani	L 32.—
Zastori, (trije kosi) beli in barvani	86.—
Brise-bise, beli vseh vrst	16.—
Priposteljniki, volneni in bombažasti	16.—
Blago Gobelin	22.—

naprej

Našteli smo le posamezne primere naših neštetilnih potrebščin, ki zaslužijo pažnjo vsle d izredno dobrega okusa, kakovosti in nizkih cen.

ÖHLER

TRST - Corso Vitt. Em. III, 16 - TRST

Vse države, ki so članice zveze, pošljejo svoje-
ga zastopnika, ki je popolnoma samostojen in
ločen od diplomatskega zastopnika države pri
državi, tako da mu je mogoče popolnoma ne-
ovirano vse svoje sile posvetiti ideji medna-
rodnega pacifizma. Na podlagi te ustave je
vsaka država, ki je članica zveze, primarna vse
konflikte meddržavne značaja, predložiti
razsodišču, katero izreče zadnje in odločilno
razsodbo. Veto ne obstoja. Iz natančnega študija
zveze narodov dobimo vtis, da je vsaka
teritorialna izprememba izključena, kar pa
ne odgovarja resnici. Zveza narodov dopušča
take izpremembe, a samo na podlagi diploma-
tičnih dogovorov in, ako ti ne pripeljejo do za-
ključka, potem razsodišča te zveze. Ustava
sama je lepa in obeta mnogo, a daleč smo še
od tega cilja. Pot do bratstva med narodi je
strma. Tekmovanje na polju tehnike in trgo-
vine, kulture in pojmovanja morale med narodi
je veliko in ostavlja to idejo na križpotju. Im-
perijalizem narodov sili po gospodstvu sveta.
Vsak narod se smatra za božje izvoljenca, ki
misli, da ima kot tak v svojem nacionalnem
fanatizmu edino in izključno pravico zavladati
svetu. Podjarmiti svet ne z modernim, ampak
vojno brutalno silo. Teoretično vzlet je tudi im-
perijalizem struja, ki strmi za tem — postaviti
eno ogromno državo, ki naj izključuje vsako
vojno, a to samo s strani onih narodov, ki so
mejaši take države. Delati premoč in s tem
krotiti druge narode: to je naloga imperija-
listov.

Kdo ne pozna nemškega imperijalizma, ki
sili od severnega morja do Bagdada in od tod
naprej v Perzijo? In ta ideja bi šla preko na-
rodov, ne meneč se za njih obrambo. Ali se
uklonijo ali poginejo, to je bilo ideja Nemstva.
Nemčija je bila največji nasprotnik Zveze na-
rodov, zavedajoč se dobro sredstev, ki stoje
tej novi družini držav na razpolago.

Vedela je dobro, da je to tako močna orga-
nizacija, ki je v stanu tudi nemške generale
prisiliti, da v takoj meč v nožnico in se ji
pridružijo. Vsak malenkostni konflikt jim je
bil dobrodošel, in vedno so ga skušali rešiti
potom orožja. Mednarodnih konfliktov, ki se
dajo rešiti samo potom orožja, pa skoro ni.
Ako hočeta obe stranki mir, ga najdeti potom
priateljskih dogovorov. Ako jima je pa vojna
ljubša in koristnejša, jo zaneti tudi še tako ni-
čev preprič.

In preprič med narodi so ničevi, le duh, v
katerem se presojajo ti preprič, je odločujoč.
To je sicer žalostna resnica, kateri pa moramo
prav zato posvečati veliko pažnje. Koliko pre-
prijov in voj, bi se dalo rešiti potom razsodišča
zveze! Ali državniki in narodi tega nečajo
vedno.

Mi imamo Zvezo narodov, imamo mednarod-
no pravo in nebroj drugih institucij, ki naj bi
omejile vojno, a žalibog od tega še ni prišlo po-
polnoma. Ni harmonije v državah samih in
kako naj jo zahtevamo med državami? Le pravo
priateljstvo med narodi in skladnost med
državami bi jamčila za mir. A tega do danes
nimamo. Nasprotno. Vse te institucije so v go-
tovih ozirih še poostrele prepire. Na podlagi
nesporazumljene večine z manjšino pri postavl-
janju statuta takih društev se je začela tek-
ma med narodi na življenje in smrt. Poslavlke
v mednarodnem pravu se dajo predgugati in
različno tolmačiti, kakor v civilnem pravu.
Izgleda, da so skoro vse dosedanje institucije
za zblizanje med narodi le kup papirja podpi-
sanega od vseh držav, ki pa niti svojega podpi-
sa ne spoštujejo. To je moderna diplomacija,
boj za obstanek, in močnejši porablja te za-
kone proti šibkejšemu.

Današnja tekma in zavist na polju trgovine,
industrije in tehnike ustvarjajo čudno ozračje
med narodi. Temu se pridružuje še nepoznanje
narodov med seboj, čemur je posledica podce-
njevanje in zatiranje šibkejšega. Vse to vodi
do preprijov, iz katerih se izčim navadno
vojna.

Kdo ne pozna izraza interesna sfera in boja
med diplomatami za kos zemlje oziroma sveta
ki ga pozneje krstijo s tem lepim imenom? Vsem
so znane grupe držav kot Velika in Mala an-
tanta. Na oni strani grupacija močnejših, a na
drugi strani zbiranje malih narodov. In čemu
vse to? Zopet obramba interesov. V notra-
njosti teh grup se pa porajajo preprič in nesog-
lasja ki groze z razsulo ene ali druge. Ker
postati član ene teh grup se pravi se odredi
marsikateri pravici, ki po mnenju raznih diplo-
matov kršijo suverenost države. Temu pa ni
vedno tako kajti ako se odrede eni pravici,
se ta na drugi strani vrača s tem kar mu
zveza da kot odškodnino. Kajti skupne intere-
se zastopati je le mogoče, ako se oni, ki so
združeni, podvržejo enemu vodstvu, ki naj vodi
skupno politiko. Država pa ostane v svoji ure-
ditvi na znotraj popolnoma svobodna, le skup-
ne interese na zunaj zastopa in urejuje vrhov-
no vodstvo. In ravno to "zrtvovanje" nekate-
rih pravic je velika ovira, ki ne dovoljuje
državam vstopa v take zveze. Z druge strani
pa se države, ki so še v taki zvezi, branijo
vstopu nekaterih držav pri katerih imajo po-
misleke glede njih lojalnosti oziroma volje za
vestno izpolnjevanje dolžnosti, ki jih nalaga
zveza.

Pot do skupnosti vseh držav je daleč, a do
te mora priti, kajti država je ogromna družina,
v kateri se posameznik podvrže družinskemu
poglavarju in le ta je pravi voditelj in zastopnik
cele družine. Tudi one morajo stopiti v družino
vseh narodov, ker le to vodi k pomirjenju
in k bratstvu vseh. Le solidarnost in ljubezen
mora vdusiti vsako vojno že v koren.

Vojna ni drugo kot produkt, oziroma učinek
socijalnega instinkta. Dokaz temu je tene-
liti študij stare in nove družbe, ki nam dokazu-
je, da je socialna enota jako raztegljiva in da
je socijalni instinkt prilagojen razmeram. Ta
dva pojavi v družbi služita v dokaz, da dobri
odnosji in soglasje med narodi se dajo doseči,
samo volje in odkritosti med narodi je tre-
ba. Do tega pa vodi samo pravo spoznavanje
med seboj, ob upoštevanju razpoloženja in zna-
čaja posameznih ras, oziroma narodov. Ker
velja za posameznika, velja tudi v državi. Med-
sebojno spoznavanje rodi pravo odkrito pri-
ateljstvo in spoštovanje. Največji greh na-
rodov je ta, da se ne poznajo med seboj!

Da pridemo do tega je treba preurediti na-
šo družbo. Treba je vzgoje v državljanskem
in socijalnem smislu. Vzgoje za skupnost manjka
poedincu in od tod tudi državi.

Preureditev sedanje družbe je življenska po-
treba. Nesreča sveta, posebno pa Evrope, ni
od tod, da tlačeni narodi hočejo svobode, am-
pak je v tem, da so zakoni prestari in pretrdi
in ne puste nobene prave preravnave. To vse
je treba popraviti, kajti zgradba nima dovolj
elastičnosti in zato lahko poč. H. N. Braith-
ford pravi: "Trdota in nesmisel raznih zakonov
v državi vodi do revolucije, med državami pa
do vojne. Mir v državi se ohrani le potom
kompromisov med zakoni in očini, za katere
so zakoni ustvarjeni. Obojestranska prilago-
ditev med poedinci in zakoni je potrebna za
ohranitev miru." Isto je pri državi kot organi-

zaciji držav. Krotitev nepokornih članov ali
nečlanov bi bila tudi naloga zveze. Sredstva,
ki so ji dana na razpolago, so tako silna, da ve-
likokrat jača od vojne. Gospodarski bojkot,
blokada in nebroj drugih sredstev je, ki lahko
udušijo vojno že v kalu. Udariti nepokornico
po žepu ali želodcu je skoro hujše nego ji od-
vzeti kos zemlje. Gospodarska sila je danes
najjačja in, pred to se klanja vse. Da doseže
zveza to ji stoji na razpolago tudi vojska in
mornarica njenih članic, ki pa mu je le toliko,
kolikor se potrebuje za vzdrževanje reda v
državi.

A tudi ta ideal Društva narodov boleha kot
boleha ves organizem sveta. Države se obo-
rojujejo in se pripravljajo za drugo dejanje
svetovnega klanja. Slicujejo se konference
a za temi stoje topovi in goli bajoneti. Orga-
nizem Evrope boleha. Ozdraviti ga hočejo s
krvjo nedolžnih državljanov. Vojna pa je vojna
proti zdravemu razumu in blagostanju vseh
slojev.

Do bratstva pridemo, a le potom sodelovanja
vseh ljudi in narodov. Pot do zveze je odprta,
a le ljudi je treba ki bi šli do nje.

Emmyn.

Loterijske številke

izrečane dne 28. marca 1925:

Bari	76	14	12	15	58
Firenze	38	56	75	58	74
Milano	83	74	61	62	40
Napoli	78	16	10	21	54
Palermo	50	67	4	80	48
Roma	8	56	53	30	50
Torino	2	6	15	83	66
Venezia	74	20	66	81	9

Gospodarstvo.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU

ulica Raffineria št. 7, ima v zalogi:

Semena: zelje zgodnje in pozno nemškega
izvora, pesa rdeča Mamut in rumena Ecken-
dorff, cvetoči karfiol, snežna kepa, špinat,
redkvice rdečo okroglo, rdečo podolgovato
in belo dolgo, zgodnji nizki grah, seme salate,
solate, radiča, čebulek, solatno peso, krms-
peso, korenje ter druga vrtna in cvetlična se-
mena.

Trave: laško ljulko, francosko pahovko,
mačji rep in travniško bilnico.

Detelje: inkarnatno domačo in lucerno.

Vsa semena so preizkušena in zajamčena,
bodisi glede kalivosti kakor tudi glede vrste.

Škarje za obrezovanje, francoskega tipa.

Vrtna lopata za stibanje.

Umetna gnojila: superfosfat, kalijevo sol,
amonijev sulfat in škilski soliter.

Bisulfin, zdravilo za na spolovilih obolelo
govejo živino.

Univerzalni plugi št. 7 in 8 "Sack".

Sadna drevesca, breskve, hruške, jabolka itd.

Naša semena in umetna gnojila — vse za-
jamčeno — imajo v razprodaji:

v RODIKU naš zastopnik g. Ivan Čeh,

v SEŽANI gospe Karolina Goljevčec.

Tržaška kmetijska družba v Trstu

ulica Raffineria št. 7.

Borzná poročila.

DEVIZE Amsterdam od 965.— do 980.— Bel-
gija od 124.50 do 126.50; Pariz 128.75 do 129.25
London od 116.65 do 116.85; New York od 24.35
do 24.45; Španija od 346.— do 351.—; Švica od
470.— do 472.—; Atene od 37.50 do 39.—; Berlin
do 580.— do 588.—; Bukarest od 11.50 do 12.—;
Praga od 72.25 do 72.75; Ogrska od 0.838 do
0.846; Dunaj od 0.0312 do 0.0349; Zagreb od
39.10 do 39.40.

VALUTA: Avstrijske krome od 0.0340 do 0.0348
dinarji od 30.— do 32.25; dolarji od 24.30 do 24.40;
novci po 20 frankov od 93.— do 95.— funt ster-
ling od 116.55 do 116.75.

Benetijske obveznice 78.50.

Na obroke

se prodaja

enonadstropna hiša

v Mariboru z električno razsvetljavo,
vodovodom, 2 lokala za trgovino s trg.
inventarjem, veliko prosto stanovanje,
eventuelno s pohištvo. Potrebni ka-
pital 120.000 dinarjev. Ponudbe pod
„Ugodna prilika“ na Aloma Company,
Ljubljana.

OBČINA ČERNIČE

Razpis tajniške službe

Zupanstvo Černiče razpisuje mesto
tajnika z letno plačo L. 6000, doklaja 400
in obe draginski dokladi. Prošnja mora
biti vložena do 30. aprila 1925 in mora
biti opremljena z sledečimi listinami:

1. kstni list.
 2. spričevalo o italijanskem državljan-
stvu.
 3. spričevalo lepega vedenja.
 4. kazenski list.
 5. zdravniško spričevalo.
 6. odpustnica od vojaštine ali kaka dru-
ga listina ki dokazuje da je prosilec dovršil
vojaške dolžnosti.
 7. tajniški diplom.
- Listine pod številko 3 in 5 ne smejo biti
starejše kot tri mesece od dneva, ko je
razpisana služba.
- Listine morajo biti izvršene na kolk-
vanem papirju in morajo biti obnem vid-
rane kot prepisane po zakonu.
- Oni, ki bo imenovan, bo moral nastopiti
službo v teku enega meseca, v nasprot-
nem slučaju se ga smatra, kot odpuste-
nega.
- Černiče, 28. 3. 1925. (270)
Prefekturni komisar: Lipovž Alojzij.

TRGOVINA

kuhinskih potrebščin, velika izbira lonče-
vine, porcelane, steklenine, aluminija, emaj-
liranega železa, svetilk in galanterije vseh vrst.

F. Sutz - Via XXX oktobra 6 - Trst
(nasproti podr. Ljubljanske kreditne banke)
Ugodne cene. (268) Postrážba točna.

V. Poli - Ronchi

dobavlja pesek, soški grušč, apno
in opeko po zmernih cenah. 256

Brzojavke Poli, Ronchi.

ŠOLA

BERLITZ

TRST, via Torre bianca 21, TRST

30. marca — 4. aprila

Otvoritev
novih hitrih tečajev
Skupne in zasebne
lekcije

Izprašani profesorji
dotičnih narodnosti

Vplsovanje: ob delavnikih 9-21

VSI

267

JEZIKI

Krompir semenski

Jakob Vatovec nasl.

Trst, Via Torre bianca 19. 260

ALOJZIJ POVH

Piazza Garibaldi 2, I. nadst.

Telefon 3-29

Največja zaloga ur in zlatenine

v Trstu. Prodaja tudi na obroke

PRIVATNA KLINIKA DR. CICERO

v POSTOJNI

Izvršujejo se vse kirurške
in notranje operacije

Vsa električna zdravljenja

ŽARKI X

179

Najboljši šivalni stroji so

I. R. I.

Najboljši material.
Največje jamstvo.

Brezplačen pouk v vezenju.
Posebni stroji za šivanje
in vezenje L. 570.—, za-
klonpi z dvema predaloma
L. 720.—. Izbera inozem-
skih strojev po najzmer-
nejših cenah.

Zaloga šivalnih strojev in
potrebščin

24 Cervellini, Trst, Via G. Carducci 27

Na zahtevo se pošljejo ceniki.

JAKOB SULIGOJ

urar in zlatar

Gorica, Via Carducci 19

prilaga črno veliko
zalogo najboljših švicar-
skih ur vseh vrst in zlatih
in srebrnih izdelkov.

Vse po zmernih cenah

Röntgenološki zavod

za zdravljenje in diagnostiko
primarija

dr. A. de Fiori

v Gorici, Corso Vitt. Em. III. št. 14

Sprejema od 9-2 in od 2-4

ZOBOTEHNIČNI AMBULATORIJ

prej Egidio Schifflin 269

je nadalje odprt od 9-12 in od 3-7

v ulici Sette Fontane štev. 6

Cene so ostale nalezpremanjene.

Vprašajte povsod

Jajčno Crema Marsala

R. Crismancich

Najslastnejši in krepilnejši liker. 65

GIUSEPPE SPECHAR - TRST

Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini

naznanja cenj. odjemalcem, da je prejel veliko izbero blaga za moške
in ženske obleke najlepših in najzadnjih novosti, katerega prodaja
po najzmernejših cenah.

Specijaliteta angleškega in češkega blaga

Sprejemajo se naročila po meri

Predno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

tvrdke

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Rettori št. 1 — Via Maicanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva
v veliki izbi.

TVRDKA

GIUSEPPE STRUCHEL

Trst, Via Mazzini 36 (vogal Via S. Caterina)

Bogata izbira vseh pomladanskih potrebščin.

Volnenina, svilenina, baršun, perilo, nogavice,
rokavice, šerpe, trliž, pokrivala, zavese,
okraski itd. itd.

Vse blago prodaja po dosedanjih cenah
brez vsakega poviška

ker si je nabavila tvrdka že prej velike
množine, da zamore ugoditi svojim odjemal-
cem z nizkimi cenami

GIOVANNI SFERZA

Trst, Via S. Francesco d'Assisi 6

Zaloga in izdelovalnica majoličnih in železnih peči in š-
tedilnikov. Izbera plošč za kuhinje, kopeli in klosete. Zaloga
plošč iz tirolskega in navadnega litega železa, vrat in plošč
in peči za ognjišča. Izbera keramičnih in cementnih opek.

Sprejemajo se naročila in popraviljanja peči in štedilnikov. 58

LJUDSKA BANKA v POSTOJNI

(prej NOTRANJSKA POSOJILNICA) reg. zad. z omej. por.

Sprejema vloge na hranilne lističe in vloge na tekoči račun.

Obrežuje vezane vloge po dogovoru.
Izdaja brezplačno cirkularne čke

Daja posojila kakor tudi izvršuje vse
v bančno stroko spadajoče posle
pod najugodnejšimi pogoji.

Pohištvo

luksozno in navadno

Gelosa Beniamino & Figli

TRST

Via Carducci št. 20

Telefon 42-33

Specijaliteta masivnih sob iz
bukovega lesa, po zmernih
cenah.